

חניית רחוב בישראל

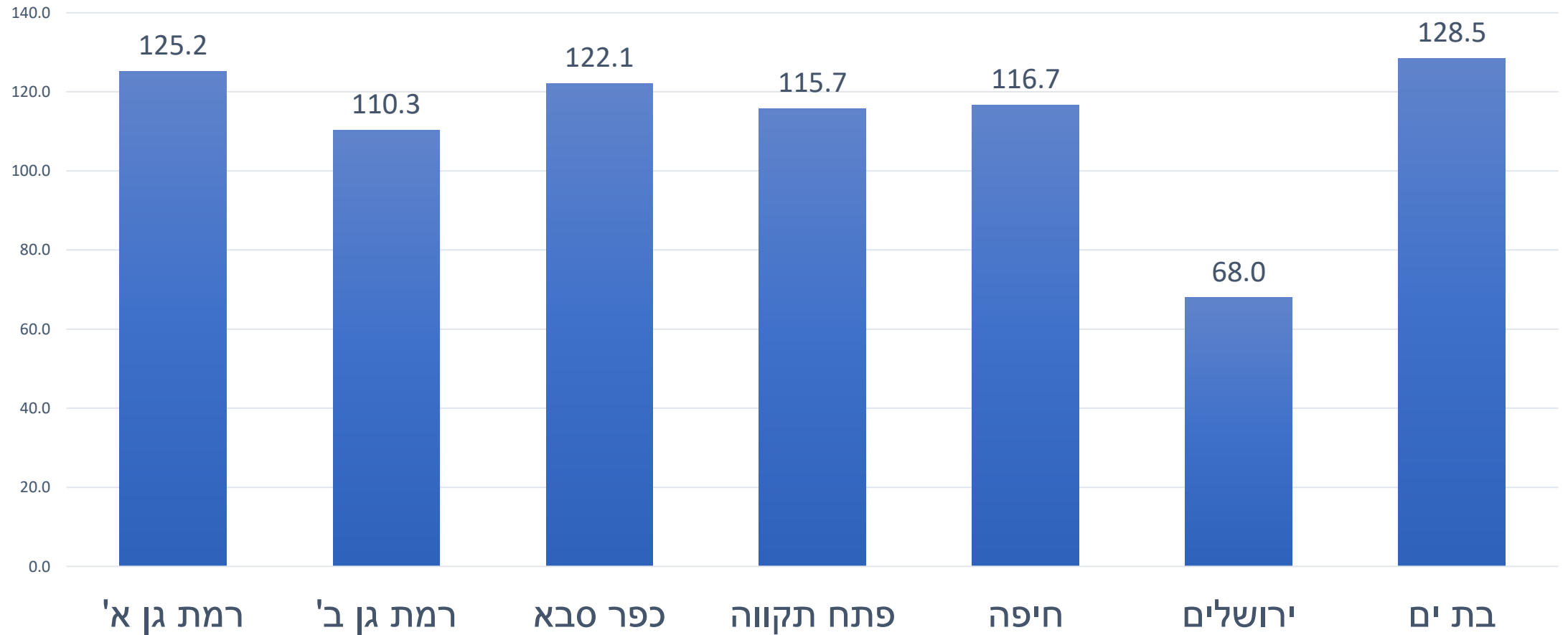
אשר מאיר ויונתן סורוצ'קין
פורום קהלת

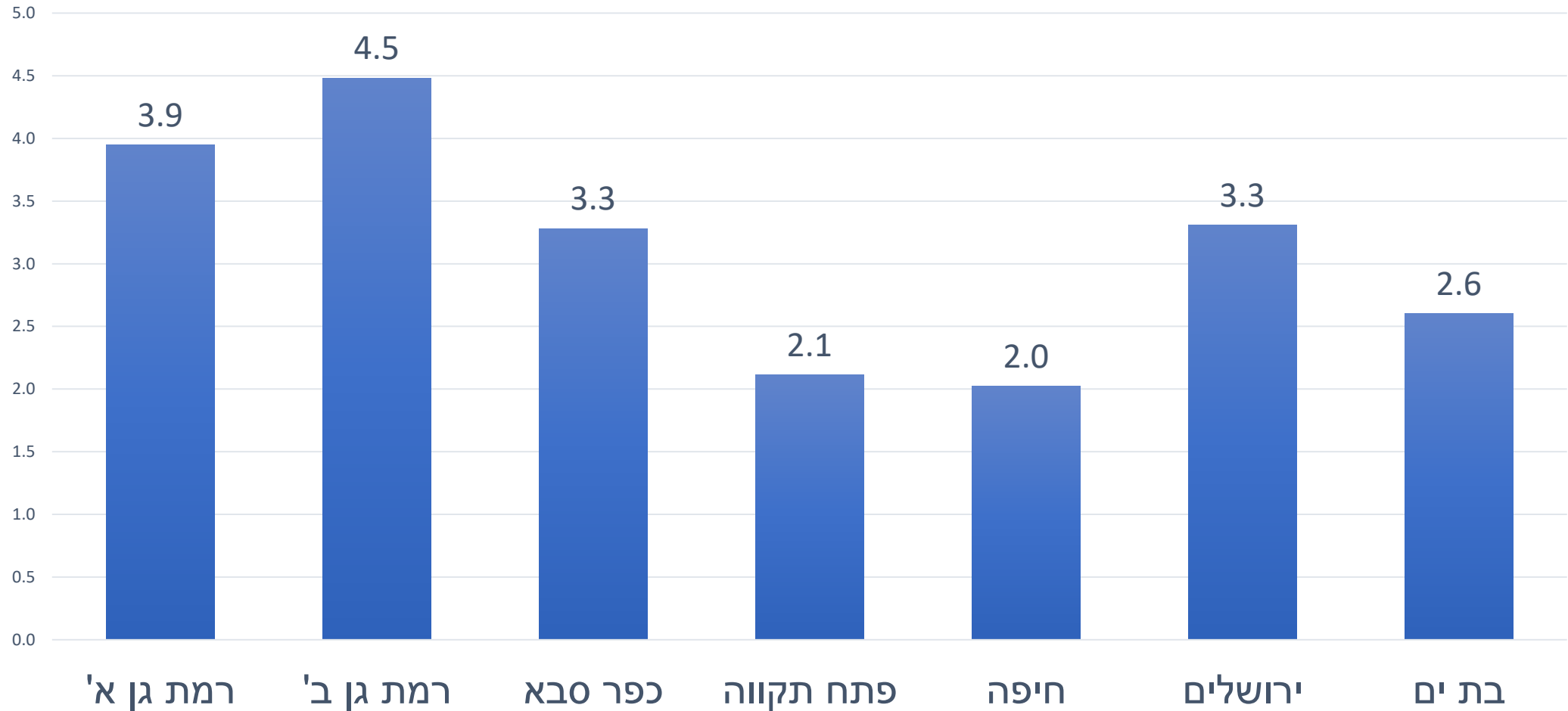
חניה רחוב היא משאב יקר ערך ומבוזבז

- **200 מיליארד שקל** (לפחות) שווי המצרפי של כל החניות בישראל
- **16 מיליארד שקל** (לפחות) שווי שימוש חניות בישראל
- לחנית רחוב עלויות ישירות וחיצוניות רבות
- בישראל עשרות קילומטרים רבועים מוקצים לחניה
 - חסם תחתון **25 קמ"ר** (חניה אחת לכל מכונית)

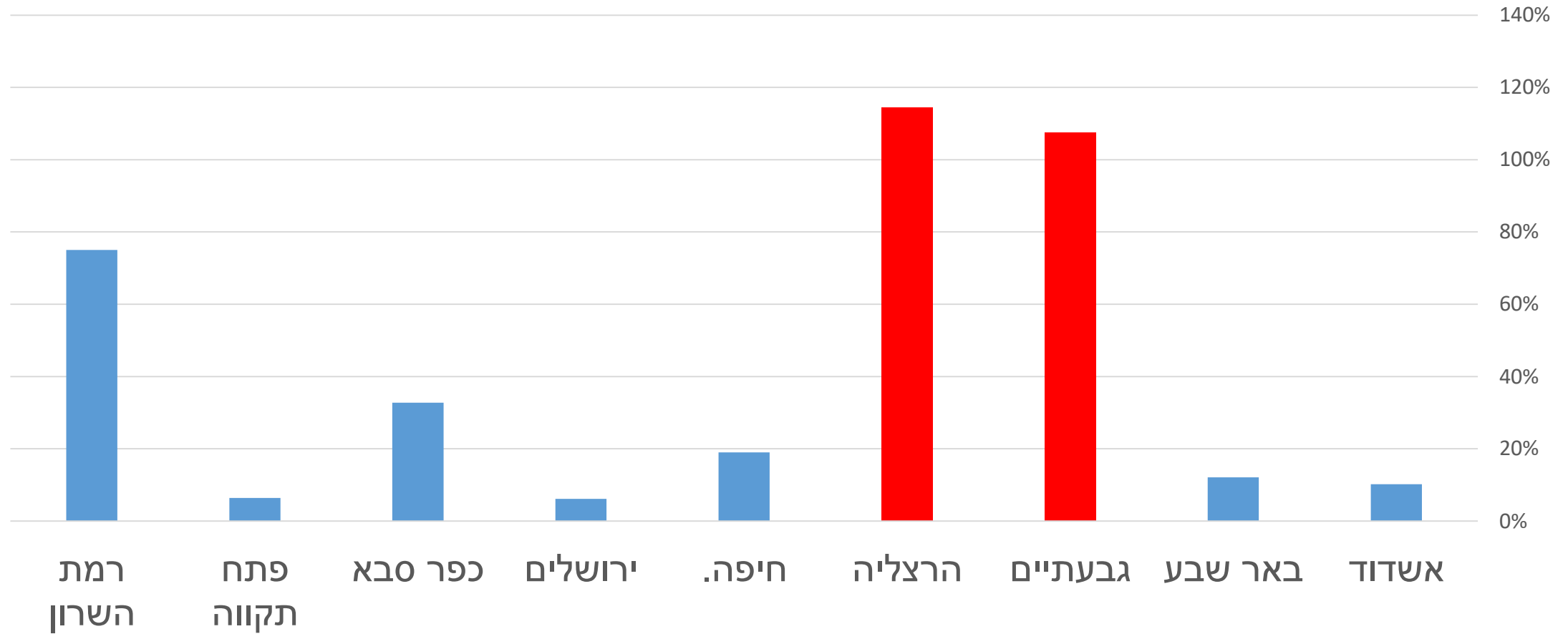
אי אפשר לדחוף עוד חניות ברחוב

היצע החניה לא נגזר מהביקוש

תווי החניה: גם "בתשלום" הוא חינם

נדרש: גביית מחיר אמת מחניה ברחוב

מלאי החניה ברחוב לא יעלה.

- ביטול הפיקוח על המחירים
- גביית מחיר שולי (תמחור ביצוע)
- צביעת אזורי ביקוש בכחול לבן

מסקנות משלימות

- ביטול תקני מינימום ומקסימום
- מס אמת על חניה בעבודה

הפסקת "ג'ונגל התווים"

- רישום אמת
- אי מתן תווים למבנים חדשים (דור א'/ב')
- תמכור התווים (באמצעות מכרז?)
- הקמת מנגנון תגמול תושבים

תודה!

יונתן סורוצ'קין
052-8750238

ysorochkin@kohelet.org.il

נקודות המוצא למחקר על מדיניות החניה

- חניה היא משאב יקר ערך
 - על פי נהל פר"ת שווי מצרפי של לפחות 200 מיליארד שקל
 - על פי נהל פר"ת שווי שימוש לפחות 16 מיליארד שקל בשנה
- לחניה עלויות ישירות וחיצוניות רבות
- בישראל עשרות קילומטרים רבועים מוקצים לחניה
 - חסם תחתון 25 קמ"ר (חניה אחת לכל מכונית)
- יש מחסור רב של מידע אודות החניה בישראל (למשל בלמ"ס)
- מדיניות החניה של הרשויות המקומיות, רשויות התכנון, והממשלה לוקה בחסר, מבוססת על מידע חלקי
- מדיניות חניה של גופים שונים סותרת זו את זו
- מדיניות החניה נכונה סובלת מצרעת פוליטית (גירעון דמוקרטי)

מי השחקנים המשפיעים היצע החניה?

- ועדות תכנון ובניה קובעות תקני חניה בקרקע פרטית ובקרקע ציבורית
- רשויות מקומיות כגורם מתכנן
- רשויות מקומיות כריבון (סמכות תמרור וגבית דמי חניה)
- רשות מקומית כגוף המעניק תווי חניה
- עיריות כמפעילות של חניונים פרטיים
- מחלקות רישוי עסקים נותנות רישיונות עסק לחניונים
- משרד הפנים מפקח על מחירי החניה
- משרד האוצר
- משרד התחבורה
- יזמים פרטיים ובעלי קרקעות ומבנים

מה אנחנו מנסים לעשות?

1. לבנות מפה טובה של החניה בישראל
2. להבין ולמפות את מדיניות החניה של הגורמים השונים
3. להצביע על הקצאה לא יעילה של חניה
4. להציע מדיניות

בעיה: אנחנו לא יודעים כמה חניות ציבורית (ברחוב) יש בכל עיר

• פתרון: עשינו מדגם חניות באמצעות Google street view.

מספר מכוניות על כל חנית רחוב	מספר רכבים רשומים באלפים	מספר חניות רחוב לאלף תושב	מספר תושבים באלפים	מספר חניות לקמ"ר שטח	שטח	מס' חניות לק"מ כביש	מס חניות כולל על פי מדגם	אורך כבישים הכולל בעיר	מס החניות במדגם	אורך המדגם בק"מ	עיר
3.9	85	135.4	159	1313	16.4	125.2	21533	172	989	7.9	רמת גן א'
4.5	85	119.3	159	1156	16.4	110.3	18964	172	871	7.9	רמת גן ב'
3.3	58	175.0	101	1219	14.5	122.1	17676	145	7084	58	כפר סבא
2.1	78	151.3	244	1034	35.7	115.7	36910	319	8516	73.6	פתח תקווה
2.0	108	187.8	284	826	64.6	116.7	53336	457	3618	31	חיפה
3.3	195	64.1	919	470	125.4	68.0	58913	867	2718	40	ירושלים
2.6	32	95.3	129	1517	8.1	128.5	12291	96	2736	21.3	בת ים

בעיה: אין נתונים על תווי החניה בערים השונות

• פתרון: שלחנו בקשות חופש מידע למרבית הערים הגדולות בישראל

יחס תווי חניה/משק בית	מס' תווי חניה בתוקף (באלפים)	אחוז רכבים פרטיים ביחס למשקי הבית	מספר רכבים פרטיים (באלפים)	מספר משקי בית באלפים	רשות
10%	5.5	81%	54	67	אשדוד
12%	7.5	86%	62	72.4	באר שבע
0%	0	42%	17	40.5	בני ברק
108%	21.5	78%	20	25.7	גבעתיים
115%	45.8	118%	40	34	הרצליה
0%	0	130%	86	66	חולון
19%	20.5	100%	108	108	חיפה.
6%	12	87%	195	223	ירושלים
33%	19	172%	58	33.7	כפר סבא
6%	5	102%	78	76.7	פתח תקווה
75%	15	118%	20	17	רמת השרון

מדיניות החניה

המדינה בו זמנית מגדילה ומקטינה את היצע החניה
המדינה מגדילה את הביקוש לחניה

- בצד הגדלת ההיצע: תקני מינימום, בנית חניונים, סלילת חניות
- בצד צמצום ההיצע: תקני מקסימום, ביטול חניות, רישוי חניונים
- בצד הגדלת הביקוש: מתן תווי חניה חינם, כחול לבן זול, אפור באזורי ביקוש

נזקי מדיניות החניה והחניה "חינם"

הקצאה לא יעילה של קרקע:

- לקרקע יש שווי אלטרנטיבי גבוה (למשל מדרכה, נת"ץ או שביל אופניים)

הקצאה לא יעילה של חניה:

- מי שמעריך את החנייה בשווי גבוה יותר הוא לא זה בהכרח יקבל אותה

עלויות ישירות לנהגים:

- בזבוז זמן + דלק על חיפוש חניה
- חוסר ודאות

עלויות חיצוניות:

- הגדלת הגודש
- זמן + דלק של נהגים אחרים
- זיהום אויר

מסקנות

הפתרון	הבעיה	המצב כיום	סוג חניה
ביטול תקני מינימום ומקסימום	<ul style="list-style-type: none">• בונים יותר מדי ופחות מדי חניות ביחסית לביקוש• זליגה של הביקוש לחניה לשטח הציבורי	תכנון לקוי קובע מינימומים ומקסימום	חניות פרטיות
<ul style="list-style-type: none">• רישום אמת• אי מתן תווים למבנים חדשים (דור א'/ב')• תמכור (באמצעות מכרז?)• הקמת מנגנון תגמול	נוצר סבסוד צולב של בעלי הרכב ע"י כלל התושבים	עיריות מחלקות תווי חניה חינם לתושבים	חניה באמצעות תו חניה עירוני
גביית מחיר אמת מחניה (ביטול הפיקוח על המחירים)	נוצר ביקוש יתר, העיריות לא נהנות מהכנסות	חניה בכחול לבן אינה משקפת מחיר אמיתי	חניה מוזלת בכחול לבן
צביעת אזורי ביקוש בכחול לבן	נוצר ביקוש יתר, העיריות לא נהנות מהכנסות	ישנה חניה באפור באזורי ביקוש	חניה חינם באפור